

Atlasi

Z.Šimić

Atlasi

- **Atlas je niz karata koje namjenski ili sadržajno čine cjelinu, koje su povezane u knjigu ili izdane kao pojedinačni skupovi karata koji se po izlasku svih karata uvežu.**
- *Najstarijim atlasima smatraju se djelo Abrahama Orteliusa "Theatrum orbis terrarum" i djelo Gerarda de Jodea "Speculum orbis terrarum"*
- *Riječ atlas postaje termin za zbirke karata povezanih u cjelinu nakon izdanju atlasa Gerkarda Mercatora "Atlas, slika cijelog svijeta...." (izdali su ga njegovi nasljednici 1633)*
- Atlase dijelimo prema:
  - **teritoriju** koji je na njima prikazan,
  - **sadržaju karata,**
  - **namjeni**
  - **formatu (veličini).**

Atlasi – podjele

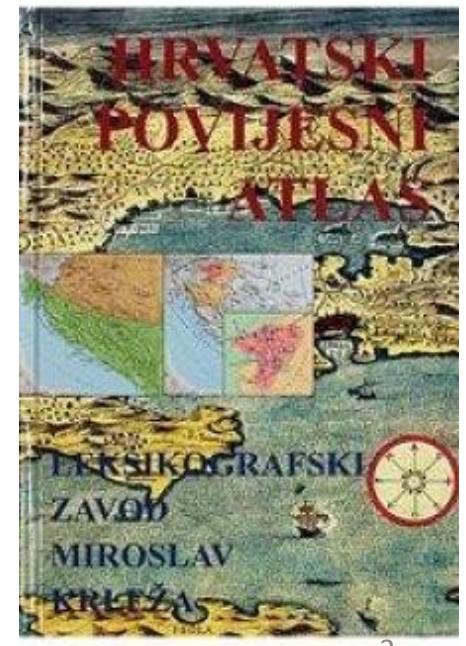
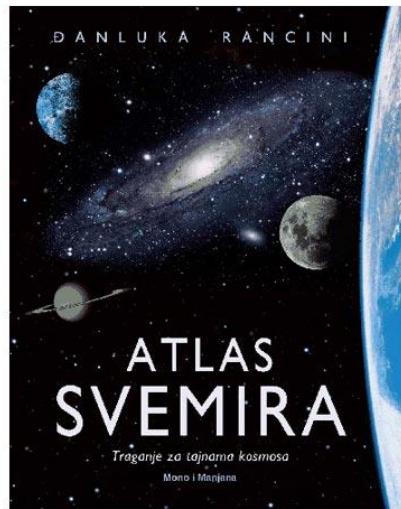
➤ prema području koje je na njima prikazano:

- **nacionalni atlasi** (atlasi pojedinih država)
- **regionalni atlasi** (atlasi pojedinih županija, općina, ...)
- **atlasi Svemira**
- **atlasi Zemlje**

➤ prema sadržaju:

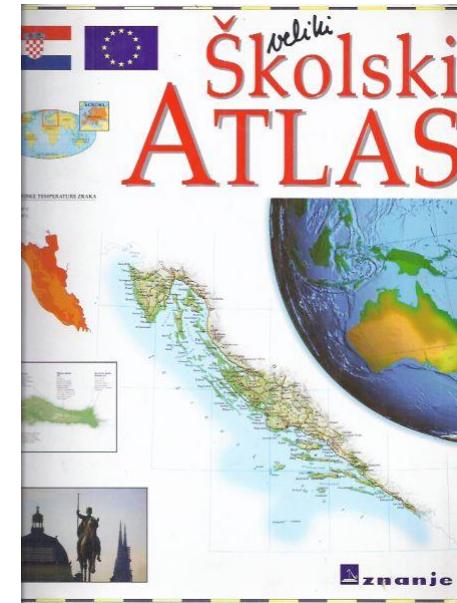
- **topografski atlasi**
- **tematski atlasi**
- **astronomski atlasi**

Atiasi – podjele

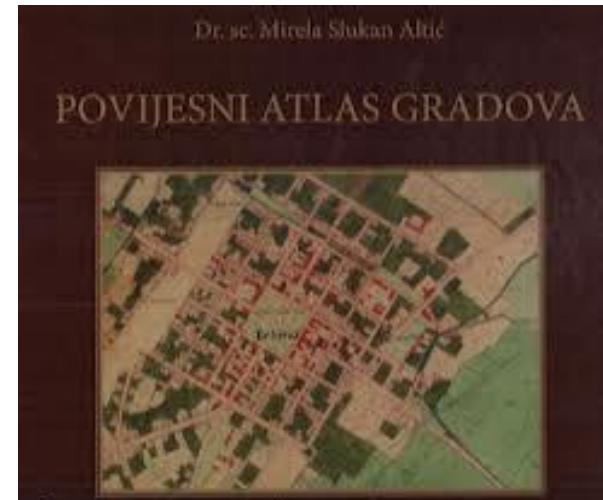
➤ prema namjeni:

- stručni ili znanstveni atlasi
- priručni (“kućni”) atlasi
- školski atlasi
- turistički atlasi (s planovima gradova, auto-kartama,

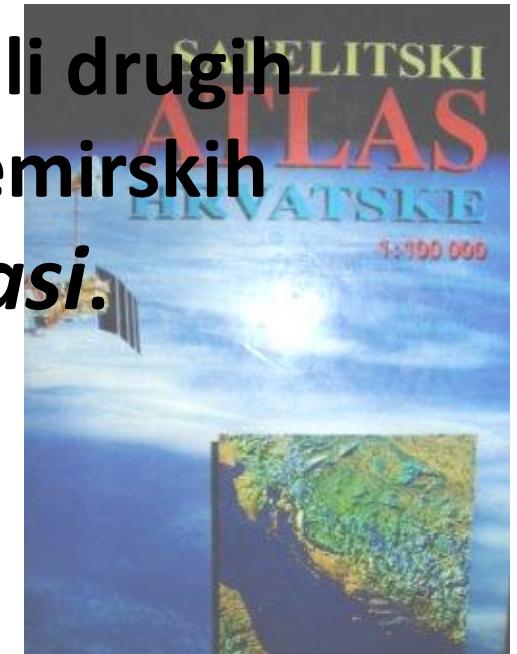
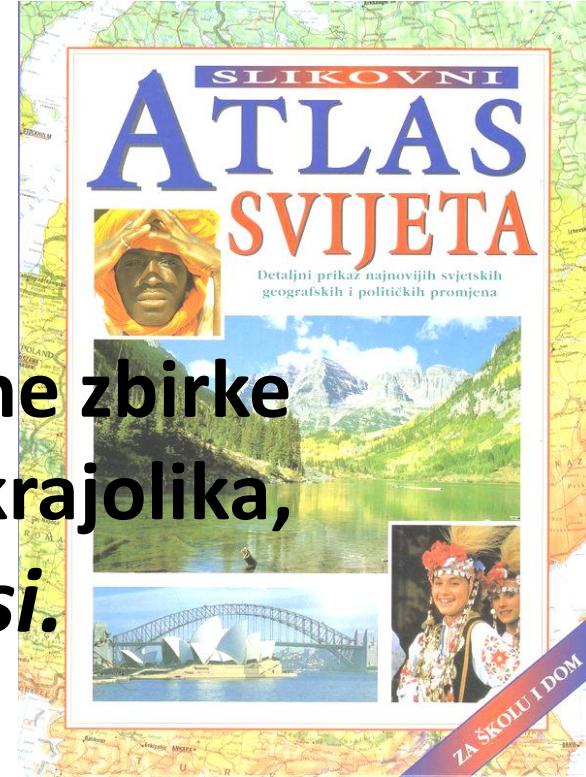
➤ prema formatu:

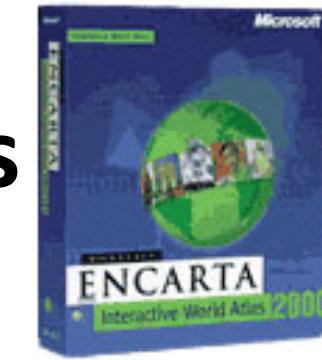
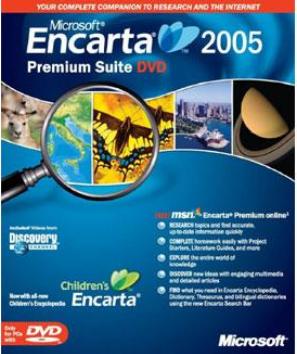
- džepni atlasi (A6 ili B6)
- atlasi veličine leksikona (A5 ili B4)
- školski atlasi (B4)
- priručni atlasi (B3 i veće)

Atlasi

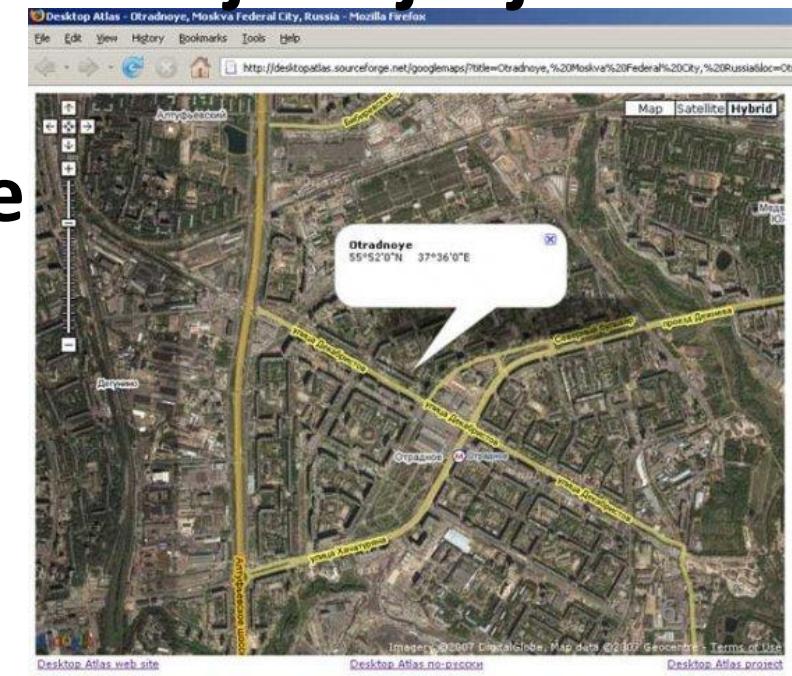
- U novije vrijeme vrlo su popularne zbirke slika u koloru pojedinih tipičnih krajolika, koje se nazivaju *ilustrirani atlasi*.
- I zbirke sa slikama dijelova Zemlje ili drugih planeta dobivene snimanjem iz svemirskih brodova nazivaju se *satelitski atlasi*.

MS Encarta World Atlas

- sadrži različite vrste karata
- za određen broj mjesta na Zemljinoj kugli moguće je dobiti animirani panoramski prikazu kojem se smjer promatranja mijenja o d 0° do 360°
- postojećim se kartama može dodavati i vlastiti sadržaj

MS Encarta World Atlas

- Svaku kartu sa zaslona monitora moguće je kopirati u neki drugi dokument ili iscrtati priključenim pisačem ili ploterom
- Osim karata, atlas sadrži bogatu bazu tekstualnih podataka.
- Tako se prema odabiru korisnika dobivaju:
  - dodatna objašnjenja,
  - kartografski prikaz,
  - rječnik,
  - fotografije u boji,
  - videosekvenca ili kratka glazbena sekvenca.
- Atlas nudi također svima koji imaju pristup na internet oko 7000 WEB-linkova.

Prednosti elektroničkog atlasa

- **Takav je atlas zaista najdetaljniji do sada izrađen.**
- **Ni jedan otisnuti atlas nema karte svijeta u mjerilu približno 1:400 000 (bila bi veličine 100 m × 50 m)**
- **Najveća je prednost multimedijskoga atlasa s obzirom na otisnuti**
  - brzina pretraživanja,
  - mijenjanje mjerila karte,
  - prebacivanje s jednoga dijela Zemljine kugle na drugi,
  - traženje određenoga imena
  - ne postoji ograničenje danim formatima, moguće je birati željeni isječak.
  - svaka se karta dopunjena vlastitim podacima može otisnuti na papir.

Nedostaci

- Kartografski prikaz na zaslonu monitora nije po grafičkoj kvaliteti usporediv s otisnutim atlasima.
- Sve su ceste razvrstane samo u dvije klase i prikazane jednostrukim crvenim linijama različite širine, itd.

